Ն° 472 — 1879 ՓԵԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ 29 ԲԱԶՄԱՐՇԻՐԹԼՍԻ — ԻՊԹՆՃԻ ՄԷՆԼ

ԹԻՐԱԼՍԱՆԸ ԷՖԵՐԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԳՊՕՆԷ ՖԻՏԱԹԼԱՐԸ
ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՋԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 450 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 230 »
Իւչ այլըգ . . . 120 »
Դայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՋԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 530 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 270 »
Իւչ այլըգ . . . 140 »
Դայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ
Բօսթա իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէմալիքի էճնէպիյէտէ վէ դայիմէ թէտաւիւլ իթիմէյէն վիլայաթտա, ռապոնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսթա իւճրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարտգ ախզ օլունմաղ տըր։

2 ղրուշլուգ դայիմէ

ԱՍԻԹԱՆԷ 29 ՓԵԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՏԱԹԼԱՐ
Պէհէր սաթրը իչուն
1 վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ.
3 իւնճիւ սահիֆէյէ 6 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Դայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ
ԻԽԹԱՐ. Պանկա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այթա օլան իլանաթըն պէհէր սրրաբը
2 վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյէ

Մէվատտը Նաֆիայա տայիր մուսպահասաթ ռէճճանէն կապուլ օլունճաղը կիպի, տէրճ օլունմայան էվրագ, սահիֆինէ իատէ օլունմամ։

2 ղրուշլուգ դայիմէ

Իսարէխանէսի վէ ժաթպասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը, քէօշէսինտէ Նումէր• 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրը իսարէ վէ թահրիրիյէսինէ պիտ քեռֆիֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեռֆիֆէյի մէքեռթիպին տախի անընն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ՀԱԼԸ ՀԱՁԸՐ

Սօն սահիֆէմիզտէ թաֆսիլաթը կէօրիւլէճէյի վէճհ իլէ, խուսուսի ահոնամէնին կէչէն ճիւմա իրթէսի ագշամը, միւթաալիդ պույրուլան իրատէի շահանէ միւգթէզասընճա սաաթ ի. քի պուչուգ բատտէլէրինտէ Պապը Ալիտէ իմզալանտըղընը, վէ օն պէշ կիւն զարֆընտա իքի հիւքմտարը մուազամ թէրաֆընտան տախի պա իմզա թաստիգ վէ թաաթի դելընճաղընը, վէ եէվմը մէգքիւրտ Բօտկօրիչանընն տախի Գարատաղլըլարա թէսլիմ օլունտուղունու, վ-էն կաղէթասը տիւն պիր սիւրէթը բէսմիյէ մագամընտա պէէան վէ իլան իթմիշ տիր։

Պունուն իլէ Ռումէլիտէ օլան պէշ պէօյիւք միւշքիլաթը իքիսի օլսուն հալլ օլմուշ պիթմիշ օլաճաղընտան, վէ • պիրլէրինին տէ հալլ օլուպ պիթմէսինէ մանէվի օլսուն պիր տելալէթ ատտ օլունաճաղընտան, գատէրէ գարշը կիտէմէյիպ, մէհմուն օլմայաճագ շէյլէրէ տախի հասպ էլիճապ մեմնուն օլմամըզ լազըմ կէլիր։

Պէրլին գոնկրէսի վէ ահոնամէսի, Պիզի բէք չօգ ֆէտաքէարլըգլարա մէճպուր իտիւպ, պաղը էֆքէար մուճիպինճէ, պունլարը թէէիիր իթմէքտէ Պիզէ պիր քէար եօղուտու, հաթթա մազարրաթը տախի վար ըսը տէյի պիլիրիզ։ քէօքիւ չիւրիւք օլուպ, մութալգա չէքիլմէյէ միւհթաճ օլան պիր տիշի, չէքտիրմէքտէն իմթինա իթմէքլէ տիշ աղրըսը կէչէմէտիքտէն մաատա պէյհիւտէ վէ ֆաղլա աղրըլարա տա միւպթէլա օլունուր։ պիր ատամ պիր տիշտէն մահրում օլուր ամմա, պարէմ պաշը չէնէէսի բահաթ իտէր, վագթըն բօլիթիգասը Պիզի պունա պէնզէր պիր հալէ կէթիրտիյինտէն, էն սաղամ թարիգ, պիր ան էվվէլ չիւրիւք տիշի չէքիպ ֆըրլաթմագ ըսը։

Վիճուտի չիւրիւթէճէք պիր եարա, նէ գատար տէրինտէն եարըլըր, նէ գատար գիյատէ իշլէթիլիր իսէ, վիճիւտուն • գատար գիյատէ թէմիզլէնիր վէ • գատար սաղալըպ գուվվէթ քէսպ իտէր օլտուղունա, ֆէննը ճէրահի հէզարան էմնալի իլէ շէհատէթ իտէր։ Պիզէ շիմտի էն խայըրլըսը, մէսէլէլէր իլէ ուղրաշմագտան իսէ, մէսէլէսիզ գալմագ ըսը։ վէ եէլ իլէ վիճուտու շիշիրիպ պէյիւք կէօսթէրմէքտէն իսէ, շիշէրի ինտիրէրէք, սինիրէ գուվվէթ վիրմէք վիճիւտա տահա սահիհ, տահա սազլամ, վէ տահա մէտիտ պիր հաեաթ վէրմէք տիր։

Եունան, Աւսթրիա, վէ Պուլկարիսթան մէսէլէլէրի տէ, պու գուպիլտէն տիր, վէ եէղէմ օլան պունլարըն տա պիր ան էվվէլ հուսուլ բէղիր օլմասը ըսը։

Լաքին պու իւչ միւշքիլաթ իչինտէ, զանընմըզճա էն աղըրը եինէ Պուլկարիսթան մէսէլէսի տիր։ օ պիր իքիսի մուամէլաթը ահէլիյէտէն օլտուղունտան, ֆէննի տիրլօմասի մէհարէթի իլէ պիր հալ եօլ իտիլէպիլիր, լաքին Պուլկարիսթան իշլէրի սըրֆ տէսիսէ գապիլինտէն օլտուղունտան, պունտա տիրլօմասիա տախի ացիզ գալապիլիր։

Մէսէլա, Պուլղարիսթան բրէնսինին ինթիխապը կէրի պրագըլմագ իսթէնիլիյօր տէնէյօր, վէ մուճիպինճէ Ռուս ասքէրինին տէ օրալարը պիր աղ, եա չօգ վագթ տահա թաթլիյէ իթմէմէսի։

Լաքին, մատտէնին էհէմմիյէթի Ռուս ասքէրինին օրալարտա աղ եա չօգ վագթ տահա իգամէթ իթմէսինտէ օլմայըզ, նէ ֆիքիրէ Պուլկարիսթան բրէնսինին ինթիխապը կէրի պըրագըլմագ իսթէնիլիյօր օնտա ըսը։

Էյէր եանըլմազ իսէք, Պուլկարլարը միւրատը, Շարգի Ռումէլի վալիսինին քիմ օլաճաղընը կէօրմէտիքճէ, բրէնս ինթիխապընա աճէլէ իթմէմէք տիր։

Մալիւմ տիւր քի, Շարգի Ռումէլի վալիսի, թէրաֆը սալթանաթը Սէնիյէտէն ինթիխապ վէ թային օլունաճագ իսէ տէ, Պէրլին ահոնամէսինի իմզա իտէն տեվվէթլէրին թաստիգինէ տէ միւհթաճ օլաճագ ըսը։ Պուլկարլարը, բրէնս ինթիխապ իթմէյիպ պէքլէմէլէրի, չու սէպէպէ համլ օլունապիլիր քի, պագսընլար կէօրսինէլէր քի, Պապը Ալինին ինթիխապ իթմէյի պիր վալիյի, • պիր տեվլէթլէր հէման պիլա իթիրազ գապուլ իտէճէքլէր մի. եօգսա, օ օրմազ, պու օրմազ տէյէճէքլէր մի. եախօտ տահա աչըզընը սէյլէյէլիմ, • պիր տեվլէթլէր պու վալի մատտէսինտէ Պապը Ալիյէ՞ մի զիատտ սըյանէթ կէօսթէրէճէքլէր, եօգսա Պուլկարլարա մը։

Զիւնքի Պուլկարլարա գալսա, քիմինէ պու օրթհօտօգս տէյիլ տիր տէյիպ մուխալիֆէթ իտէճէքլէր տիր, քիմինէ Էրմէնի տիր եա Ռում տուր, տէյի, քիմինէ տէ Ինկիլիզ տիր տէյի, քիմինէ տէ իֆրաթ Օսմանը թէրաֆտարը տը տէյի պէհճանէլէր պուլաճագլար ըսը։

Պունլարա տա Էւրոպա տեվլէթլէրի հեվալէյը սեմը իթիպար իտիւպ տէ վալի նասպընը միշքիլաթա տիշիւրէճէքլէր մի, եօգսա Պապը Ալիին թէնսիպ իթտիյինի պիղտէ թահսին իտէրիզ տէյիպ տէ Պուլկարլարընն աղղընը գաբաթաճագլար մը։

Զանընը աճիղանէմիզճէ տեվլէթլէրին մուամէլէսի պու մէրքէզտէ օլաճագ ըսը, եանի Պապը Ալինին ինթիխապ քէրտէսի • լան զաթը պիլա թէէտտիւտ գապուլ իտէճէքլէր տիր. լաքին Պուլկարլար պունու բայէլայն կէօրմէլի տիրլեր քի, քէնտի ինթիխապ իտէճէքլէրի բրէնսլէրինի տէ օնա կէօրէ ինթիխապ իթսինլեր։

Հասբը Պուլկարլարընն պու ազրալըգ իմալ իթտիքլէրի տէսիսէ շու օլաճագ ըսը քի, նէ պիր վալի նասպը գապալ օլսուն, նէ տէ պիր բրէնս ինթիխապը քի, իքի Պուլկարիսթան պիլ ֆիրիլ պէրի պիրինտէն այրըլմամըշ օլսուն, վէ պիրլէշմէլէրինէ տայիմա պիր իհթիմալ պիր սեպէպ գալընն մէյտանտա. նասըլ քի տէտիք, ֆիքը պու տուր զանն իտէրիզ, լաքին տեվլէթլէր նէ տէրէճէյէ տէ պէօյլէ պիր ֆիքրէ խըզմէթ իտէճէքլէր, էֆրօբա բօլիմիգասընընն ըէնկինի օնլարընն պու հաբէրէթի պէհան իտէճէք տիր. վէ խուսուսի ահոնամէ վէ Գարատաղ իշի պիլմիշ իսէ, օնլարընն պու պապատ տէ պէհանը էֆքէար իմմէլէրի արթըգ չօգ կէճիքէմէզ զանն իտէրիզ։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Ատանա Հավա

Պէրլին 8 փեւրվար

Ռուսիա իլէ Ռումանիա արասընտա զուհուր իտէն իսթիլաֆ իչին Ալեմանիա արզը թէվասսիթ իտէճէք տիր։ Աւսթրիա իլէ Ալմանիա իթթիֆաղը, իւչ իմբէրաթօրլարընն իթթիֆաղը եէրինէ կէչիւօր։

Լօնդրա, 8 փեւրվար

Թայմս ղազէթասը, Մօսգուա չէհրինին եագընընտա վէպա իլէթի զուհուր իթթիյինի խապէր վէրիւօր։

Բարիս, 8 փեւրվար

Նիւզտէ զէչ ֆայէզի Ֆրանսա էսհամընընն եիւզտէ տէ տէօրթ պուչուգ ֆայիզի էսհամա թահվիլ օլունաճաղընա տայիր միւնթէչիր օլան զանն իւղէրինէ, պու կիւն էսհամը մէգքիւրէտէն պիր մըգտարը պօրսահա չըգարըլմըշ ըսը։

Բարիս, 8 փեւրվար

Մ. Կրէվի պու կիւն հէյէթը սիֆէրաէը գապուլ իթթիյի ըբրատա, Ֆրանսանընն տիւէլի էճնէպիեէյի սայիրէ իլէ հիւտնիւ մինատէպաթը պունլուտուղունու պէեան, վէ ճիւմհուրիեէթին միւնասէպաթը մէղքիւրէյի թէէյիա լտէճէյինի իլավէ էյլէմիշ տիր։

Բէթրոպուրկ, 8 փեւրվար (Ռէսմի). — Վէպա իլէթի Ամտէրխան էեալէթինին հէր թէրաֆընընան քեռմիլէն սինտէֆի օլմուշ տուր։ Իշպու իլէթտէն թութուլան մահէլէր, ատեշ իլէ թաթհիր օլունմուշ տուր։

Մօսգուա վալիսիյէ ժէնէրալ Լօրի Մէլիգօֆա, Ավստրիա վէ Ալմանիա ելչիլարան միւրէթթէպ օլան սրհհեէ գօմիսիոնունուն մէմուրիեէթինի միւմքին օլասուղու գատար գելայլաթմալարընը, հիւքիւմէթ թարաֆընան իշար օլունմուշ տուր։

Պերլին, 8 փեւրվար

Յունվարըն 24-ինէ Ալէ մանիա իլէ Սամսա ճէզիրէլէրի հիւքիւմէթի պէյնինտէ էն ֆայտէլի շէրայիթ իւղէրինէ պիր ահոնամէյի գաթի ագա օլունմուշ տուր։

(Պու ռապոհէ էլէն Բէէրֆէլտը)

Մադրիտ, 9 փեւրվար

Յունվար 20 տէն սոնրա Գարատէնիզէն, Ադագ աէնիզինտէն, Ագտէնիզէն։ տեվլէթի Ալիեէնին ձէզայիրի պահրը Սէֆիլինտէն կէլէն պիլճիւմվէ թէվարիտաթ իւղէրինէ, Սպանիատա եէտի կիւն գարանթինա վագ օլունմուշ տուր։

Բարիս (քիւչիւք պօրսա)
9 փեւրվար

Ֆրանսանընն եիւզտէ 5 ֆայիզլի էսհամը 112 80
Օսմանը էսհամը 12 80
Օսմանը պանդասը էսհամը 492 50

—

Վէդեա մախսուս թէլէկրաֆ ըսը։

Շպօրա, 28 յունվար

Գարատաղլըլարընն եէտը իսթիլասընաքի մահէլէր իլէ Փօտկօրիչանընն տիւնքի կիւն մաթլուպու վէճհ իլէ սըզըլթըսըզճա թաաթիսի պիլ իճրա, Պապը Ալիեէ արզ օլունտու։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Այսրն վիլաեէթի վալիլիյի, իպգաէն Համտի բաշաեա,

Սուրիեէ վիլաեէթի մէրքէզ միւթասարրըֆլըգը, Սօֆիա միւթասարրըֆը էսպագ իսմրահիմ բաշաեա թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ժանտարմանընն թէշքիլի իչին Ցերսատտէթտէ պուլունան ինկիլիզ զապիթլէրի, սաարազամ հազրէթլէրինին պու մատտէեէ տայիր օլան էմրլէրինի ալմագ իւզրէ ճումա իրթէսի կիւնիւ Զապթիեէ նազրը հազրէթլէրիյլէ Պապը Ալիեէ կէլմիշ իսէլեր տէ, մէճլիսի մուհիմմ օլմագ միւնասէպէթիյլէ, միւլագաթ իտէմէմիշլեր տիր։

—Ժենէրալ Թօթլեպէնտէն Աթինա Ռուսիա սէֆիրինէ պաղը էվրագը համիլէն էտիրնէ Ռուսիա գօնսօլօսու Մ. Եուվանօֆ բէնշշենպիհ կիւնիւ Սթամպօլա կէլիպ ճումա կիւնիւ Թրիէսթէ վարօրույա Բիրէյ կէթմիշ տիր։

—Կէլէճէք ճումա իրթէսի ագշամը Ավստրիա սէֆարէթխանէսինտէ մասքէլի վէ մասքէսիզ միւքէմմէլ պիր պալո վէրիլէճէք տիր։

—Ճէպէլի Լիպնան միւթասարրըֆը Ռիւսթէմ բաշա հազրէթլէրի, Շարգի Ռումէլի վալիլիյինէ նամզէտ օլմագ իւզրէ, պու կիւն պուրատա պէքլէնիլմէքտէ տիր։

—Տէրիսաատէթ վէ պիլատը սէլէսէտ պուլունան էսնաֆքն թահրիրինէ թայէին օլունան մէմուրլարընն սուրէթի հարէքէթինէ տայիր օլան թալիմաթը, պու կիւն էէրիմիզ միւսաատ իթմէտիյինտէն, էարընքի նիւսխէսիզտէ տէրճ իտէճէյիզ։

—Ինկիլթէրրա տէվլէթինին իզմիտ քէօրֆէզինտէ պուլունան տօնանմասը թարաֆընտան արա սըրա իճրա օլունմագտա պուլունան աթէշլի թօք թալիմինտէն Սթամպօլ էհալիսինի խապէրտար իթմէք իւզրէ, պու մագուլէ թալիմլէրին իճրասընտան էվվէլ մալումաթ վէրիլմէսի, Թարիճինէ նէզարէթի տայիրէսինտէն տեվլէթի միւշարիլէյհա սէֆարէթինէ թէպլիղ օլունմուշ, վէ պու կիւն հավա միւսայիտ օլմասընը հալտէ, սալը կիւնիւ Մարմարա տէնիզինտէ իճրայի թալիմ օլունաճաղը, սէֆարէթի միւշարիլէյհատան Պապը Ալիեէ վէրիլէն մալումաթտան անլաշըլմըշ ըսը։

—Ցիւն Էտիրնէ վալիսի Բաուֆ բաշա հազրէթլէրի Ռուսիա սէֆարէթխանէսինէ կիտէրէք, Էտիրնէճէ թէսլիմ վէ թէսէլլիմ մուամէլաթընա տայիր պիր խայլի վագըթ միւզաքէրէ իթմիշ տիրլեր։

Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի պու կիւն պաղը մաեէթ մէմուրլարընը, վէ խարիճինէ նէզարէթի միւսթայիտլէրինտէն պիր գաչ զաթը պիրլիքտէ ալարագ, ազիմէթ իյլէեէճէքլեր, վէ շիւպհէթը ումուրը էլլերինէ ալըպ, օրտաճ լազըմ կէլէն թէշէպպիւսաթը իսլահիեէ իպթիտար իյլեեէճէք տիրլեր։

—Ճուճամա իրթէսի ագշամը Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Ֆուրնիէ, Իրան սէֆիրի Մօհսին խանա, վէ Իթալիա սէֆիրի գօնթ Գօրթիեէ վէ Շեհիր էմինի պէյ էֆէնտի իլէ սայիր պաղը միւթէպերանտան 24 զաթը տավէթ իլէ միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ վիրմիշ տիր։

—Արա սըրա թաշրարարտա էմսալի իշիսիյի կիպի, պուրատա տախի միլլէթիմիզ գաթօլիք գըսմընտան Մ... Մ... նամ վէ մահէլէզինտէ պիր գաաբն „հէման 110 եաշընտա օլտուղու վէ շիմտիեէ գատար վիճուտճա գուվվէթ վէ սըհհէթի օլտուգճա պէր քէմալ օլուպ, հաթթա խանէսինին իշլերինի պիզաթ կէօրսիւեիւ, վէ հեր վագըթ իպատէթ իշին քիլիսեեէ կիթմիյի հալտէ, պու քէրրէ վէֆաթ իթմիշ տիր, վէ ճէնազէսի պու կիւն գալըրըլճագ ըսը։

Միւթէվէֆիեէյի մէզպուրէնին ճինսինին էօմիւրլերի տայիմա պէօյէ ֆէվգէլատտէ օլտուղու րիվաեէթ օլունմագտա ըսը։

Մարէշալ Մագ Մահոն հագդինա Ինկիլիզ կաղէթալարընան։

Սոն բոսթա իլէ կելէն Ինկիլիզ կաղէթալէրի, Բուսիատա զուհուրա կելէն վէպա իլլէթի իլէ մարէշալ Մագ Մահոնուն խթիֆասընտան պաշգա պիր շէյտէն պահս իթմէմէքտէ տիրլէր։

Զանընմըզճա վէպա մատտէսի ինթիաթ մուպալասընտան իլէրի կելմէ պիր թէլաշ ուրը, վէ սէքիզ կիւն զարֆընտա պիր եէնի զուհուրաթ օլմազա, պու զայլէտէ մահվ օլուր պիթէր, էյէր միւրատ բօլիթիգա իգթիդասընտան Բուսիա մէմալիքինի պիր էյամ գարանթինայա ալմագ տէյիլ իսէ։

Լաքին Մագ Մահոնուն խթիֆասը պունա գէյաս չէյ օլմայըպ, Ֆրանսաճա տա Լիբօրճաճա տա պէօյիւք էհէմմիյէթի վար ուրը։

Պու պապտէ շիմտի Ինկիլթէրանընն էն միւթէպէր կաղէթալէրինտէ պիրի պիրինէ մուղայիր իքի պէօյիւք էֆքեար վար, քի պիրիսի Ֆրանսանընն բատիդալ թապիր օլունան իֆրաթ ճիւմհուրիյէթ թէրաֆտարլարընընն էլինէ կէչէճէյի վէ 1789 ճիւմհուր՝ վէ էնգլլապընա պէնզէր չէյլէր զուհուրա կէլէճէյինտէն գօրգան էֆքեար ուրը, վէ օ պիրիսի պունուն մուղայիրի Ֆրանսա միւթէտիլ պիր ճիւմհուր օլուպ, պէօյիւք իթիպար նամուս, վէ մամուրիյէթ քէսպ իսէճէք մէմուլինտէ օլան էֆքեար ուրը։

Ցահա իշ բէք թազէ օլտուզունտան պու մատտէ իւզէրինէ պաշգա չօգ հիւքմէր տէ կէօրէճէյիզ, իլա Ալամանիատան, Ա. ւսթրիատան վէ Իթալիատան, քի վագթընտա անլէրին տէ նէ օլտուզունու պէյան իտէրիզ։

Պու կիւնքի կիւն Ֆրանսա հիւքիւմէթի թէքմիլ ճիւմհուրիյէթ թէրաֆտարլարընն էլինէ օլտուզունու պիլիրսէք տէ, Ֆրանսատա ճիւմհուրիյէթին տէվամընա ինանանլարտան տէյիլիզ, վէ Մագ Մահոնուն խթիֆասը Ֆրանսա հագդինա էյի պիր շէյ օլտու տա տէյէմէյիզ։

Ֆրանսա հէնուզ հիւքիւմէթը ճիւմհուրիյէնին պագասընա գարար վէրմէմիշիտի, մարէշալ Մագ Մահոն եէտի սէնէ ճիւմհուր բէիսի օլուպ, վէ Ֆրանսա տա եէտի սէնէ ճիւմհուր հիյէթինտէ պալաճագ օլուպ, 1880 սէնէսինտէ Մագ Մահոնուն միւտտէթը բիասէթի խիթամ պուլտուգտա, միլլէթ, ճիւմհուրիէթին պագասընը մը իսթէր, գրալիյէթ մի իսթէր, սիւրէթը գամիեէտ պիր գարարը օ վագթ վէրիլէճէքտի։ Լաքին ճիւմհուր թէրաֆտարլարը ուսթալըգլար գուլանըպ, Մագ Մահոնուն բիասէթտէ գալմասընը գապիլիլիզ իթտիլէր։ Վէ իսթիֆաեա մէճպուր իտիպ, եէրինէ կրէվիյի եէտի սէնէ իչիւն բէիս ինթիխապ իթտիլէր, վէ 1873 տէ օլան շարթը պօղուպ, ճիւմհուրիէթին միւտտէթինի պէօյէ տէ օլան շարթը պօղուպ, ճիւմհուրիէթին միւտտէթինի պէօյէ պիր տօլապ իլէ եէտի սէնէ տահա կէօյա թէմամիտ իթտիլէր։

Էյէր ճիւմհուրիյէթ թէրաֆտարլարը հագդանիյէթէ վէ մէշրուիյէթէ բայէթ իթմիշ օլայըտըլար, Մագ Մահոնուն խթիֆասընտա պէիս եօգ, ֆագաթ Կրէվիյի Մագ Մահոնուն պագի գալան Եիրմի, եիրմի պիր այ միւտտէթի իչիւն ինթիխապ իթմէլի իտիլէր, վէ 1880 տէ եինէ միլլէթ թօքլանըպ, գարարը գաթիյի օ վագթ վէրմէլիյիտի։

Պու կիւնքի կիւն նասըլ քի տէտիք, Ֆրանսատա էքսէրիյէթ ճիւմհուրիէթ թէրաֆտարանընտա իսէ տէ, ճիւմհուրիյէթէ մուխալիֆ օլանլարընն էլինտէ տէ տահա աղ գուվվէթ եօգ ուր, վէ կէօրիւնիւշտէ, վէ պէլքիմ շիւպհէսիզ տէ, թէրաֆէյի պէյնինտէ պէօյիւք գավկա շիմտի պաշլայաճագ, վէ պիզէ գալա շու հալտէ Կրէվինին Մագ Մահոն գատարտա սիւրէճէյինի մէմուլ իտէմէյիզ։ Լաքին պրագալըմ շիմտի քէնտի էֆքեարըմըզը, վէ իլք էվվել ինկիլթէրրանընն ըէսմի մագամնատա օլան Մօրնինկ Բօսթ կաղէթասընը վէ սօղրա տա մուխալիֆլէրին էն պէօյիւք կաղէթասը օլան Տէյլի Նիուզիս տայնէյէլիմ, վէ պաշլամազտան, պու մուհիմ մատտէ հագդինա տա, խի օգուեանլարընն տրգդաթընը խասսէթէն տավէթ իտէրիզ։

ՄէՀԷՆԻ Բուռ, նէ օլտու տա Մագ Մահոն խթիֆա իթտի, վէ եէրինէ նասըլ Կրէվի բէիս ինթիխապ օլունտու, պունըրը պէր թաֆսիլ եազըրգտան սօղրա գէյրինէ շու միւթալասասընը իլավէ իտէր։

«Նէ զաման Ֆրանսա վիւքէլասը, եա մէպուսան գամարասընն էքսէրիյէթինէ թաալի օլմագ, եա տա խթիֆա իթմէք մէճպուրիյէթինէ կէլտի իսէ, Մագ Մահոնուն հիւքիւմէթտէ գալմասը գապիլիզ իտի։ Տէյիլքի Մագ Մահոնուն սէօզ տինէմէզ եա սէօզ աղնամազ պիր առամ օլտուզու իչիւն, իլա բօյիթիգաճա պիր թէրաֆտարլըզա, Ֆրանսանընն մէնաֆիի ասքէրլիյէսինի ֆէտա իտէճէք գատար համիյէթսիզ օլմասընընն աշիքեար կէօրիւլիւր օլտուզու իչիւն։ Նէ զաման վիւքէլա ասքէրին մուհիմ գօմանտանլըգլարընտա պուլունան պիր թագմ ճէնէրալլէրինի ազ իթմէյէ գալգըշը իսէ, պունըր հէպ մարէշալին էսկի սիլահ արգատաշլարը օլտուզունտան, վէ ասքէրիճէ օլան շէճաէթ վէ մէհարէթլէրի քէնտիսինէ բանա մալիւմ օլտուզունտան, մատտէ, պէյլէ զաթլարը մէպուսան կիրուհինին պիր բօյիթիգա շիպէսինէ ֆէտա իթմէք լազըմ կէլտիքտէ, բէք ասշիքեար կէօրինիւր տիւ քի Մագ Մահոն պու թագրիրէ իմզա պասմագտան իսէ խթիֆասընը թէրճհի իտէճէք տի։ Ամմա տէնէճէք քի, Մագ Մահոնուն խթիֆա իթմէսի իլէ պու ճէնէրալլար ազատէն գուրթուլաճագլարմըյըր. գուրթուլամայաճագլարընը մարէշալ Մագ Մահոն տա պիլիր տի, լաքին քէնտիսի ասըլ թամ ասքէր օլտուզունտան, մէրճէճ հարէքէթէ ալըշմըշ ըար, իմամ պէյլէ պիր հագդսըզլըղը քէնտի էլի իլէ իճրա իտէճէյինէ, պէն եաբմայըմ տա պաշգա քիմ եաբարսա կէլտին եաբսըն տէյէրէք, սիլահ արգատաշլարընա ասքէրլիյէ մալասուս պիր մէրտլիք կէօսթէրտի։

«Շիմտի լուզում եօգ ուր, նէ Մագ Մահոնուն բէիս օլմազտան էվվէլքի խըզմէթլէրինտէն պահս իթմէէ, նէ տէ պէյլէ պիր միլլէթ մէճլիսի էքսէրիեէթի էլինտէ ալէթ օլաճագ պիր մէմուրիեէթէ գապիլիյէթի վարմըյըր, օրալարընը արամայա։ Պիր պագդմա տէնէպիլիրտի քի, պէյլէ պիր մէմուրիյէթէ պունտան միւթալիա պիր առամ պուլունամազ ըար տէյի։ Մագ Մահոնտա նէ պիր պէօյիւք տիբլօմաթ սըֆաթը վար ըար, նէ տէ էօյլէ պիր պէօյիւք առամ կէօրիւնէյիմ տէյի պիր հըրսը չան վէ թամա՝, Մագ Մահոն առէթա պիր ասքէր վէ պիր սօլթաթ ըար, վէ մայէթինտէ օլան վիւքէլա միւշավիրլերինէ եալընըզ օ վագրթ գարշը կէլտի, նէ վագրթ պունլար սրֆ մէվատը ասքէրիյէտէն օլան պիր իշի տէ դարըշարմայա պաշլատըլար իսէ։

«Քէնտիսի հիսսի թապիսի իգթիդասընտան, վէ ախլագը իճապընտան տայիմա հիւքիւմէթը իմբէրաթօրիյէէ մայիլ իտի, լաքին նիզամ վէ նամուսէրվէր պիր զաթ օլտուզունտան, վէլէվ ալագա վէ թէվէճճիհիւ օլմաեան պիր հիւքիւմէթ տէ, սատագաթալը խըզմէթ իթմէք էլինտէ տէյիլ իտի։ Վագթը իլէ պիր գրալա, սօղրա պիր իմբէրաթօրա նէ սատագաթալա խըզմէթ իթտի իսէ, շիմտի տէ պիր ճիւմհուրա այնը սատագաթալա խըզմէթ իթտի։

«Սատագաթ եէմինի իլէ մէմուր օլտուզու հիւքիւմէթ հէր նէ օլուր իսէ օլտուն, Մագ Մահոն օնա պիր խըեանէթ իթմէքտէն իսէ, էօրիւմիւնիւ իսթիյար իտէր իտի։ Լաքին բատէթի քէնտի էլինտէ օլա, կէրէք կէնճ եաշընտա վէ կէրէք օրթա եաշընտա, կէօրիւիւ վագտալար վէ թէճրիպէլէր իգթիդասընտան, պունճա միւտտէթտէն պէրու խըզմէթ իթտիյի վէթանընա շիւպհէսիզ ճիւմհուրիեէթ հիւքիւմէթինի թէճվիզ իթմեզ իտի։ Լաքին թամ պու սէպէպէ մէպնի իտի քի, միւսիւ Թիէրին ապլինտէն սօղրա, ճիւմհուր բիասէթինէ թէնսիպ օլունտու։ Էնանիյէթ վէ խօսաբէսէնալիքտէն արի, նամուս վէ զիմմէթինէ գավի, եէնի պիր ճիւմհուրա բիասէթ իտէճէք պունտան միւթալիա պիր առամ պուլունամազ ըար։

«Վագտա հէր ինսան կիպի, պու տա եանըլապիլիր իտի, լաքին ալեմ պիլիր իտի քի, եանըլտա տա, եանըլմամ եա եանըլմամ իտտասընտա պուլունան հարիսլէր գատար քէնտինէ կիւվենէն թագըմտան տէյիլ իտի, վէ զիատէ գալպի եանըլապիլիր իտի, նէթէքիմ ֆիքրի։ Եախօտ մէնաֆիի զաթիյէսինի սիրէր իտէրէք, խաթայը սէվապ եէրինէ եիւրիւթմէք իսթէյէնէլէրտէն տէ տէյիլ իտի։

«1877 մայիսինտէ, Ժիւլ Սիմոն թագը ը իսթիֆա իտիպ, եէրինէ պաշգա պիր գապինէթ թային իմտիքտէ, Մագ Մահոն պիլիր իտի քի, մէպուսան գամարասընը էքսէրիյէթինէ մագպուլ օվմայան վէ պէրքիմ ումում միլլէթին տէ հազդ իթմէտիյի պիր վիւքէլա էլինտէ գալաճագ ըար։

«Լաքին մարէշալ պէյլէ պիր վիւքէլա թային իթմէսի իլէ, գանունու էսասինին զէրրէ գատար նէ՝ լաֆզընա տօգունմուշ օլտու, նէ՝ տէ բուհունա, քէնտիսի նէ սէպէպ մէպնի եէտի սէնէ իչիւն պիր բէիս ինթիխապ օլտուզունու տէր իսթէրը իթտիյինտէ, թութտուզու եօլ բէք մուհագդագ իտի։

«Ֆրանսա իմբէրաթօրլուգ մուօլաճագ, գրալլէգ մը, ճիւմհուրմու, Մագ Մահոնուն բէիս օլտուզու վագթի պիր գարարը գաթի ալթընտա պուլունմատըգտան մատտա, եէտի սէնէ մուրուրինէ տէք պունա պիր գարար վէրմէք լազըմ կէլմէյէճէյի տէ զըմնէն ապնաշըմըշ իտի։

«Մագ Մահոն եէնի վիւքէլանընն բէյինէ թէքմիլ թէսլիմ օլտու, ֆագաթ նէ զաման պագտը կէօրտիւ իսէ քի բարլամէնթին պիր թագըմը եէտի սէնէ միրուրինէ պէքլէմէյիպ, մուվագգաթ ճիւմհուրուն մուվագգաթ բէիսլէր իլէ իտարէ օլունմասընը թէրճիհ իտիյօրլար, բարլամէնթի թէրք իտիւպ միլլէթէ միւրաճաաթ իթտի, վէ պէլթինն միլլէթ տէ պու էֆքեարտա մը տըր, աղնամագ իսթէտի, պունու եաբմագբա Մագ Մահոն վիւքէլասընա գուլ օլտուզունու իսպաթ իթմիշ օլտու։ Ինլարընն հէր տէտիյինէ պէլի տէ, մէճլիս մէճպուր օլտու, լաքին սօղրատան միլլէթ միւնաղասալարընն իչինէ պիղզաթ աթըլտըգտա պիր եաղնըշլըզ իթմիշ օլտու, չօգլարընն ինտինճէ քէնտիսի ճիւմհուր բէյիսի վէ միլլէթ պաշը օլտուզունտան, պէյլէ չէյլէրէ կիրիշմէմէլիտի, վէ մէսուլ վիւքէլասընը քէնտիսինէ սիրէր իտիւպ օնլարընն տրգասընտա տուրմալը վէ օնլար նէ տէրսէ օնու իճրա իթմէլիյիտի։

«Պու ճիւմէ միլլէթ էֆքեարընը պէյան իտիւպ, բարլամէնթին էքսէրիեէթինէ մագպուլ օլմայան վիւքէյը դապուլ իթմէեէճէյինի իլան իթտիքտէ, Մագ Մահոն գարշը կէլմէյիպ պունա տա թէսլիմ օլտու, վէ թա ասքէրլիյինէ վէ նամուսունա տօգունուր պիր մէսէլէ զուհուր իտինճէյէտէք միլլէթին բէյինէ մուվաֆագաթ իտէրէք վիւքէլա նէ տէտի իսէ օնու եաբտը. լաքին նէ զաման քի եաբամայաճաղը պիր շէյի վիւքէլա քէնտինտէն թալէպ իմտի իսէ, օ վագթ թէրքի հիւքիւմէթ իթմէյի թէրճիհ իթտի։

«Լաքին Մագ Մահոնուն պէյլէ ըէյասէթտէն չէքիլմէսի իլէ հիւքիւմէթը իճրայէյէնին իսթիգլալիեէթինէ արթըգ զէրրէ գապար պիր էսէր գալմասը. պունտան պէօյէ Ֆրանսանընն հիւքիւմէթը իճրայէյէսի տէ բարլամէնթին էլինտէ օլաճագ տըրվէ եէնի բէիս, բարլամէնթին էմրէրինին մուգայեիտի օլմագտան պաշգա պիր շէյ եաբամայաճագ տըր։

«Ճիւմհուր բէիսինին զաթընտա արթըգ պիր էհէմմիյէթի գալմայաճագ տըր, վէ ասքին օլտուզու սէրայընն գաբուճուսու իլէ քէնտիսի ճիւմհուր բէիսի պէյնինտէ քիւշիւք պիր ֆէրգ գալաճագ տըր։»

Պուրատա պիթթէր ՄէՀԷՆԻ Բուռունն միւթալասասը, շիմտի տինէյէլիմ Տեյլ Նէ-ղէքինի տէ։

«Մարէշալ Մագ Մահոն ճիւմհուր բիասէթինտէն ինֆիսալ իթտի, վէ Մ. Կրէվի եէրինէ բէյիս ինթիխապ օլունտու։ Շու սօն պիր գաշ կիւնիւն վագասարընա տրգդաթի օլունտուզու հալտէ, մարէշալըն խթիֆասընա թէճաճիւպ օլունամազ վէ գանունու էսասիյէ խայրխահ օլանլար, պունուն իւզէրինէ պիր թէէսսիֆ տախի ըզհար իտէմէզլէր, չիւնքի միլլէթին հագդը տըր, խիմէտիյի թարզ վէ ուսուլ իլէ ումուրու ճիւմհուրու իտարէ իթմէք, հալթա շու խապէր գիատէ մէմնուն օլաճագ պիր շէյ տիր նէթէքիմ էսէֆ իտէճէք։

«Մարէշալըն խթիֆանամէսի բէք քիպարճա եազըմըշ տըր տէնիյօր, էլլի իշ սէնէլիք խըզմէթինտէն պահս իտիւպ պէյլէ պիր միւտտէթը մէտիտէտ նամուս, ֆէբայիզ վէ վէթանընա օլան սատագաթատան այրըլմամըշ օլտուզունու պէէան իմմիշ տիր. միւրաաբմըզ մարէշալըն պու սէօզլէրինի թէբդիպ իթմէք տէյիլ տիր, լաքին տահա իյի օլուրտու քի պու ֆազիլէթլերի հանկը վագասըրտա գուլանմըշ, պունըրը իյզահ վէ թաֆսիլ իթտին։

«1873 տէ Ֆրանսայա բէիս ինթիխապ օլունտուգտա, պէն նամուսբէրվէր պիր ասքէրիմտէմիշ իտի. վէ իւզէրիմէ ալտըզըմ մէսուլիյէթլերին, իճրաաթընա տա միւգթէտիր։ Օ վագթ պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէ, էլպէթտէ բէք իյի պիլիրսի քի, պու մէսուլիյէթլէր նէ՞ տիր։

«Ճիւմհուր ՝րիասէթինէ կէլիպ, իլք պէեանանամէսինի նէշր իթտիքտէ, պէն բարլամէնթի միլլէթ հիւքիւմէթինին վէքիլի մութլագը թանընընմ օնուն իչին բարլամէնթէ միւթավաաթ իտէճէճիմ տէյի վատ իթմիշ իտի։ Սօղրա գամաբալարա եազընը ահկեր պէյանանամէլէրինտէ, բարլամէնթ տիմէք, էքսէրիյէթ տիմէք օլուպ, բարլամէնթտէ հիւքմ տայիմա էքսէրիեէթին հագդը տըր տէմիշ իտի։

«Բարլամէնթ Մագ Մահոնուն էֆքեարընա խըզմէթ իթտիքճէ Մագ Մահոն տավի տայիմա պու էսասէ բայէթ իտիւպ էքսէրիեէթի հիւքմնար թանընը. լաքին Ֆրանսա քէնտիսինէ եէնի պիր գանունու էսասի եարըպ, վագթը իլէ քէնտիսինի բէիս ինթիխապ իտէն առամբարտան զիյատէ ճիւմհուր թէրաֆտարը օլտուզունու, ինթիխապթը մէպուսանը իլէ թէպէյեիւն իթտիրտիքտէ, քէնտիսինէ էօյլէ կէլտի քի, միլլէթ քէնտինէ ինթիխապ իթտիյի վէքիլլերտէն զիյատէ քէնտիսինէ իթիմատ իթմէյի տիր, վէ քէնտիսինի օնլարտան միւթէպէր թութմալը տըր։

«Ճիւմհուր բիասէթինէ այիտ օլան մէսուլիեէթլերին պիրի տէ, միլլէթի մուխթարալը մէպտէլերտէն գուրթարմագ վէ սէլամէթ չըգարմագ օլտուզունա Մագ Մահոնուն սրտգ իլէ ինանըպ, օնա կէօրէ հարէքէթ իթմէքտէ օլտուզունու պիզ շիմտի մուհաքէմ իթմէյէ հաճէթ կէօրմէյիզ, վէ բարլամէնթտէ հէր նէ գատար պէօյիւք պիր էքսէրիեէթ վար իսէ տէ, պու էքսէրիյէթի Մագ Մահոն միլլէթին մէնաֆիի էսասկիյէսինէ մուղայիր կէօրտիւյիւնտէ, արթըգ էքսէրիեէթ ֆիլան արամայըպ, բարլամէնթի տաղըթմագ նիեեթինտէ օլապիլիր օլտուզու տա մալիւմ տիւր։

«Պու պապտէ քէնտի էֆքեարը իգթիզասընտան, քէնտինի հէր նէ գատար մուխիս, գալպի բագ վէ մէչրու թութսա տա, շունու տա իդրար իթմէյիզ քի, հարէքէթի, գանունու էսասիեէ մուվաֆրդ տէյիլ իտի։ Վագտա իշ տահա պուրալարա կէլմէզտէն էօյլէ գապինէթլէր թէչքիլ իթտի քի, միլլէթին աղղընը գաբաթմագ իսթէտիյէր, տէմէյիզ քի Մագ Մահոն պունլարը պիր ֆէնա ֆիքր իլէ եաբտը, լաքին տէրիզ քի եաբտըղը չէյլէր, գանունու էսասիյէ մուղայիր իտի։

«Վագտա պիր արալըգ բէիսլիք վագիֆէսինին նէ՝ օլտուզունու էյիտէն աղնայըպ, ուղուն պիր միւտտէթ թէէնի վէ թէրէտիւտ հալինտէ գալտըգտան սօղրա, նիհայէթ միւսիւ Ցիւֆօր բիասէթի իլէ պիր գապինէ թէչքիլ իթմէքլէ, բարլամէնթ էքսէ-իյէթինին վիւքէլա մատտէսինտէ օլան սէլահիյէթինի տէ թանըմըշ վէ ալնամըշ օլտու։ Լաքին պու հալտէ տէ գալպի եինէ բահաթ տէյիլ իտի, տայիմա պիր պիհուզուրլուգ իչինտէ իտի, վէ

շու եէնի ուսուլի տէ պիլա իհ-թիրաղ գապուլ իթմիշ կիպի տէ կէօրիւնմէտի։

«Քէնտիսի, քէնտինի միլէթին պիր գուրթարըճըսը մագամընտա միւսթագիլ իւլ ըէյ պիր ըէիսի ատա իտիւպ, մէսուլ վիւքէլայը քէնտինէ սիբէր իտիւպ, արգա-լարընտա սագլանարգճա, պէյլէ պիր տիգ եօղուշ իւզէրինտէ տու-րուպ տա աշաղըյա գայմամասը գապիլ տէյիլ իտի։

«Նէ զաման պիր վիւքէլա սըր-թընը բարլամէնթ էքսէրիյէթինէ տայանթարագ, միլլէթին սէլամէ-թի ուղրունա պազը մէմուրլարընն ազլինի թէնսիպ իտէր վէ ըէիսի ճիւմհուր էօյլէ պիր վիւքէլանընն թագրիրինի գապուլ վէ իմզա իթ-մէք իսթէմէզ իսէ, արթըգ ըէիս-լիք իտէմեյէճէյի տէրքեար օ-լուպ, նամուսու իլէ թէրքը սան-տալիի հիւքիւմէթ իթմէսի լա-պիտ տիր։

«Տօսթլուղու, էսքի արգատաշ-լըզը, ըէիսլիք վէզայիֆինէ թագ-տիմ իթմէք գապիլ օլուր չէյլեր-տէն տէյիլ տիր։ Վագաա վիւ-քէլանընն ազ իթմէք իսթէտիքլէ-րի ճէնարալլարտա, հիւքիւմէթը ճիւմհուրիյէյ սատագսթ իթմէ-մէք չիւպհէլէրի պուլունմայայը-տը, մարէշալ Մագ Մահօնուն օկլարը էմէկտար վէ էսքի սիլահ արգատաշլարը օլմասընտան տօ-լայը թէսահիւպ իթմէսի, չայանը բէսէնտ պիր հարէքէթ սայըլա-պիլիր իտի։

(Տէվամ Վէ Էյնամը Եարընա)

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱ.

Սօն բօսթա իլէ ալընան Եվրօբա զաղէթալէրինտէ կէօրիւլէն թէլէկրաֆ հավատիալէրի տիր.

Նիւ Եօրգ, 27 յունվար

Նէ- Եօրէ Հէրալտ Նամ զաղէթա, յունվար 26 Թարիխիյլէ, Թաշ-քէտտէքի մուխպիրինտէն շու ա-թիտէքի թէլէկրաֆը ախզ էյլէ-միշ տիր.

Ան տէօրթ կիւն իզթիրապը մուճիպ սիւքիւթտէն սօնրա, Ժէ-նէրալ Գոֆման յունվար 10ա գա-տար Ա.Ֆզանիսթանտան խապէր-լէր ախզ էյլէմիշ տիր։ Մէզքիւր խապէրլէր, էմիրին Թալէպի իւզ-րէ կէօնտէրիլմիշ օլան ասքէրի ճէրրահ մարիֆէթիյլէ վիրուտիթ-միշ տիր։ Մէրգում ճէրրահ, է-միրին խըրթլաղընտա օլան քէյֆ-սիզլիյին թէտավիսի իչին իզամ գելընմըշ ըար։

Էմիրի միւշարիլէյհ յունվար 20 տէ Թաշքէնտէ միլթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէյինի պիլտիրմիշ տիր։ Էմիր հազրէթլէրի, մեր-գում ճէրրահ վէ Ժէնէրալ Բօզ-կանօֆ իլէ իւչ սաաթ վուգու պուլան միւլագաթընտա, Ա.Ֆզա-նիսթանըն Ռուսիա իչին Հինտիս-թանըն գաբուսու օլտուղունա հէր վագըթտան զիեատէ իսկեաթ օլմուշ օլտուղունու պէյան իթ-միշ տիր։

Էմիրին վիրուտի հագգընտա թալիմաթ ալմաեա կէմիշ օլան Պուխարա սէֆիրինէ հիւրմէթէն, եարընը Ժէնէրալ Գոֆման Թարա-ֆընտան պիր զիաֆէթ վէրիլէճէք տիր։

Գալգիւթա, 28 յունվար

Կիլղէ գապիլէսի իլէ Եագուպ խանընն ասքէրլէրի պէյնինտէքի խուսումէթ, հալէա տէվամ իթ-մէքտէ օլուպ, խանը միւշարիլէյ-հին նուֆուզ վէ հիւքիւմէթի, քեապիլին խարիճինտէ պիւսպիւ-թիւն թանըլմամագտա տըր։

Թէէմին իտիլիյինէ նազարէն, Շեիր Ալի Մազանիսհարիֆտէ պուլունմագտա տըր։ Կունտզ գապիլէսի, ինկիլիզ հիւքիւմէթի-նէ արզը միւթավաաթ էյլէմիշ տիր։

Բակիւզա, 28 յունվար

Յունվարընն 24ինտէ, Գարատաղ պէյի, քէնտի եավէրի հարպը մարիֆէթիյլէ քեամիլ բաշաեա պիր մէքթուպ կէօնտէրէրէք, պունտա, Գարատաղլըլարընն խ-թիլա իթմիշ օլտուգլարը Ա.Ն-վուտլուգ արազիսինին, Շգօտ-բա վալիսի եէտինէ թէսլիմ օլուն-տուղունու պիլտիրմիշ տիր։

Պէրլին, 28 յունվար

Ռուսիատաքի վէպանընն թէվ-սիինէ գարշը թէտապիրի սըհհի-եէյի իշարէ մէմուր օլան գոմի-սիօն, Ռուսիաեա պիր գոմիսէր կէօնտէրմէյի հիւքիւմէթէ թէք-լիֆ իտէճէք տիր։

Կ-էն Նոէնալընը գավլինճէ, Մ. Ֆինքէլպուրկ, իլլէթի սարի-եէնին իլք մէնշալինտէն տիշարը չըգմըշ օլտուղունա տայիր շուեու պուլան հավատիալէր, ըէսմի ռա-բօրթօլար իլէ չիմտիեէ գաաար թաստիգ օլունմատըղընը վէ խաս-թալըղա թութուլան մահէլլէրին պիր սըհհիեէ գօրտօնույլա թէֆ-րիգինին, մէվգըլի իճրայէ գօ-նուլտուղունու գոմիսիօնա պէ-եան իթմիշ տիր։

Լօնտրա, 29 յունվար

Սինէդըր զաղէթասը, Գօսթան-շու աթիաէքի թէլէկրաֆը ախզ էյլէմիշ տիր։

Շեիր Ալինին իքինճի մախտումի Վալի Համէթ, Ժէնէրալ Բօպէր-թին պուլունտուղու Հաղարբիրէ միւթէվէճճիհէն եօլա չըգմըշ տըր։

Միւմանիէյհէ քեապիլէ կիթ-մէսի իչին էմր վէրիլմիշ իսէ տէ, Բէյվարտա ինկիլիզլէրտէն մաղ-լուպ օլտուղու իչին, պէլքի քէնտիսինի էօլտիւրիւրլէր գօր-գուսույլա, քեապիլէ կիտէճէք եէրտէ, Ժէնէրալ Բօպէրթէ արզը միւթավաաթ իթմէեէ կէլմէքտէ տիր։

—Շիրքէթի խայրիեէ սօն տէֆա օլարագ, զամմ էյլէտիյի ֆիեաթընը պու քէրրէ թէնզիլ իտիլմէսինտէն տօլաեը, վարիտաթընն քէօմիւր մէսարիֆինէ պիլէ քիֆաեէթ իթ-մէտիյինտէն պահսա, իշպու ֆի-եաթ թէնզիլի տէվամ իտէճէք օ-լուր իսէ, քէնտիսի տէ վաբօրլա-ընն մըգտարընը աղալթարագ, պու սուրէթլէ պիւճճէսի խարի-ճինէ չըգան մէսարիֆինի թասար-ուֆ տայիրէսինէ ալաճաղը ըի-վաեէթ օլունմագտա տըր։

—Ալթընճը տայիրէ, քէնտի վա-րիտաթընընն սրթմասընա մէտար օլմագ իւզրէ, Պէյօղլունտա թէ-ըէ պաշընտա վագը խալի արա-զիյի պիր միւնթազամ պաղչէ հա-լինէ գօյմաեը, Շէհիր էմանէթին-տէն իլթիմաս իթմիշ օլտուղուն-տան, քէյֆիեէթ էմանէթի միւ-շարիլէյհա թարաֆընտան Պապը Ալիեէ պիլտիրիլմիշ, վէ Պապը Ա-լի իսէ պու խուսուսա մուվաֆ-ֆագաթ իթմիշ օլմաղլէ, արա-զիյի մէզքիւրէնին Ալթընճը տա-յիրէեէ թէրքի լիւզումու Մալիյէ նէզարէթինէ իֆատէ գելընմըշ տըր։

—Սօն բօսթա իլէ Բրէվէզատան ալընան մէքթուպլար, Մուխթար բաշանընն վէ Եունան գոմիսէրլէ-րինին շէհրի մէզքիւրտէ իզա-մէթլէրի հագգընտա պազը մա-լումաթ վիրմէքտէ տիրլեր։ Տէվ-լէթէյն մուրախասալարը, Գօնս-թան բաշանընն վէ Օսմանլը սը-քեաթիպլէրինին վիրուտլէրինէ պէքլէյէրէք տիկեր թարաֆտանտա տօսթանէ վիզիթալար վիրմէքտէ վէ եէկտիկէրլէրինի ավա տավէթ էյլէմէքտէ տիրլեր։ Իւմիտ իտիլ-տիյինէ կէօրէ, մուխապէրէ վէ միւզաքէրէ բէք սուհուլէթլէ ճէ-րէեան իտէճէք տիր։ Պազը իզ-թիրապաթը մուճիպ պիր խու-սուս վար իսէ, օ տախի Եանեա-նընն պազը միւթէլիֆ մահէլլէ-րինտէն կէլէն պիր չօգ Ա.Ն-վուտ պէյլերին Բրէվէզաեա վի-ռուտի տիր։ Պու հալէ կէօրէ, զանն իտէրսին քի, Բրէվէզա չէհ-ըի, Ա.Ն-ալավուտ միւթէպէրլէրինին մահէլլի իճթիմաի օլմուշ տուր, վէ պունլարընն օլ գաատար քիւլլի-եէթլի մաեէթլէրի պուլունմագ-տա տըր քի, ատէթա չէհրին խա-նէլէրինտէ իսքեան իթմէք, խայ-լիճէ կիճ օլմուշ տուր։

—Թէրճէմանը Հաֆէզէրին ալտրը մալիումաթա կէօրէ, Ալթընճը տա-յիրէ ըէյիսի Պլադ պէյ, Պէյօղ-լու ճատտէլէրինին սուրէթի միւ-քէմմէլէտ թանզիմի իչին իգթի-զա իտէն ագչէնին թէսվիեէսի, տայիրէնին ահվալը հազրըէսինճէ գապիլ օլամաեաճաղընը կէօրէ-ըէք, Պէյօղլունտա քեային խանէ վէ տիւքքեան սահիպլէրինին քէնտի գաբուլարը էօնէրինի կը-բանիթ թաշլարըյլա թէֆրիշ ի-չին, հիսսէլէրինէ խսապէթ իտէն մէպլաղը, տայիեէեէ թէէտիեէ իթմէք, վէ էվէլսօտ պիղղաթ թէֆ-րիշ իթտիրմէք թէտպիրինի պուլ-մուշ, վէ պու խուսուս Տէրսաա-տեթտէ պուլունան տիւէլի էճնէ-պիեէ գօնսօլօսլարընա պիլտիրիլ-միշ տիր։

Պու թէտպիր գօնսօլօսլար թա-բաֆընտան տախի թէնսիպ վէ թասվիպ իտիլիպ, մէվգրի իճրա-եէ վաղ օլունտուղու սուրէթտէ, Սթամպօլ սօղագլարընն տախի պու վէճհ իլէ թանզիմ վէ ինշա-սընա պաշլանըլաճագ իմիշ։

Թէրճէմանը Էֆէնտի։— Պէյօղլու-վարընը, բայիթախթըմընը հէ-ման էն կէօղէ վուրուր մահէլլի օլուպ, վէ կէրէք սէֆարէթլէր, կէրէք ումումի էճնէպիլէր, պու մահէլտէ սաքին օլտուգլարընտան, հիչ տէյիլ իսէ անլէրտէն ար վէ հիճապ իտէրէք, մէղ-քիւր վարընը ճատտէ վէ սօ-գագլարընը հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն իսլահ ու թա-միրի, ումումի վալթանբէրվէրան նէզտինտէ արզու օլունուր պիր մատտէ տիր։ Պինաէն ալէյհ թէր-ճէմանը Հաֆէզէրի զաղէթասընընն պու խուսուստա ալտրը մալիումաթընն սահիհ օլմասընը պիզ տախի խա-լիանէ արզու իտէրիզ, վէ իւմիտ իտէրիզ քի, եարընա-ճագ օլան գալտրրըմընը, եա-լընընը ճատտէյի քէպիրէ միւն-հասընը օլմաեընը, Պէյօղլունուն հէման իքինճի վէ իւչինճի տէ-ըէճէտտէ օլան քեաֆիֆէյի սօգագ-լարընա տախի միւնհասընը օլուր, վէ պու քէրրէ եարընաճագ գալ-տըրրըմընը, պունտան էվվէլքի կի-պի գուսուր էքսիք, վէ ույղուն-սուզ եօլտա թամիր օլունմաեընը, միւնթազամ վէ մաղպութ սու-ըէթտէ թամիր օլունուր, վէ պէյյէլիքլէ Պէյօղլու խալգը տա եաղընն թօղ վէ թօբրագտան, վէ գըշընն տախի պաթագ վէ չա-մուրլարտան գուրթուլուրլար։

—Վիէննատան սօն տէֆա կէլէն զաղէթալարտա, տէվլէթի Ալիեէ իլէ Գարատաղ հուտուտ գոմիսիօ-նունուն մուամէլաթը հագգընտա

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԻՊԷՍԻ

Ա.ՆԱՏՕԼՈՒ ՄՈՒՀԱՐԷՊԵԼԷՐԻ

Ռուսլարընն Էրզրումա գատար Օսման-ը օրտուսունուն արգասընա տիշմէսի։

—

Տէվէ պօյնու մուհարէպէսի

(471 Նոէմբրօան պէվմ)

ըինի չէյնէեէրէք վէ Ռուս ասքէ-ըինին աթէշինտէն գաչարագ, Էրզրումա գօշարլար ըար. լիսան եա գալէմ իլէ թարիֆ օլունուր չէյ տէյիլ, լաքին Էրզրում բիշ-կեահընտա կէօրիւնէն հալ խաթր իւ խայալա կէլիր չէյ տէյիլիտի։

«Վալի կիրիֆթարը տէհչէթ օ-լուպ էմր իթմիշ իտի քի, չէհրին գաբուլարընը գաբասընլար, գա-չագլար գաբուլարը զօրլամայա գալգըշըպ, չէհրտէ օլանլար իլէ տըշարըտա օլանլար պէյնինտէ գանը գավկալար վագի օլտու, գալէ տիվարլարընա օլանլար, սիլահ պօշաթարագ ֆիրարիլէրի կէրի գօվալարլար ըար. սինկիլ, գըլըճ, հէր սիլահ իսթիմալ օ-ըունտու, լաքին նիհայէթ ֆիրա-ըիլէր գաբուլարը գըրըպ չէհրին իչէրիսինէ եիւրիւտիւլէր, վէ սօ-գագլար, աճ, եարալը վէ իմ-տատա միւհթաճ ասքէրլէր իլէ տօլտու վէ ահալի խէվֆ իւ ֆիւ-թուրա տիւչար օլտու. Հայման, պիւթիւն սիվարիլէրինի պունը-ըընն թաագիւպիւնէ թային իթմիշ իտի քի թէքմիլ պիթիրսին. կի-ճէ օլտու, գարանլըգ պաստը վէ սապահատագ սիլահ սէսլէրինին արգասը ալընամասը։

«Պիւթիւն կիճէ ֆիրարիլէր ար-գա արգայա Էրզրումա տօլտու-լար, լաքին չօղու չէհրտէն կէ-չիպ վէ օրատա գալմայըպ, մէմ-լէքէթլէրինէ տաղըլտըլար. չօ-ղու տա եաղմուր վէ չամուր իչին-տէ, սօգագլարաա գալըպ եաթ-մայա մէճպուր օլտուլար։ Ֆէյզի բաշա տախի օ կիճէ ասքէրինի պիր սաբա եօլտան Ռուսլարա կէօսթէրմէյէրէք Էրզրումա կէ-թիրտի, Մէհէմմէտ բաշա տա, ֆաղաթ տէյիւշէրէք վէ խայը թէլէֆ վէրէրէք. Մուխթար բա-շա տախի Ազիզիյէ նամ պիր գա-լէտէ կէճէլէեիպ, սապահայընն կիւճ իլէ Էրզրումէ տուխուլ ի-տէպիլտի։

«Ռուս բիատէլէրի օ կիճէ Ցէվէ պօյնունտա օլան Օսմանլը չա-տըրլարընտա պէյթիւթէթ իթտի-լէր, վէ ճէնէրալ Հայման Մուխ-թար բաշանընն չատարընտա քէյֆ եէթիշտիրտի։

«Իրթէսի կիւն տահա արգատա օլան ֆիրարիլէր իլէ Ռուսլարընն միւֆրէզէ պէօլիւքլէրի իլէ պիր չօգ գավկալար օլուպ, ճանընը գուրթարապիլէն Էրզրումա տա-խիլ օլապիլտի։

«Ցէվէ Պօյնունտա օլան էլլի ալ-թը բարէ թօբտան, Ֆէյզի բա-շա պիր պաթէրիա սիվարի թօբու գուրթարապիլտի, իւչ թօբ վէ տէօրթ սահրա թօբու տա Մէ-հէմմէտ բաշա, ճէմման օն իւչ թօբ լաքին ալթը ճէպէխանէ սանտըղը, քիւլլիւեէթլիւ խուրթուճ վէ ֆի-շէնք, վէ պէշ ալթը եիւզ հարպ եէսիրի հէպ Ֆրուսլարընն էլինտէ գալտը։

«Էօլիւ եարալը իքի պին պէշ եիւզ նէֆէր տէ պաշգա թէլէֆ վար ըար վէ պիր օ գատար տա գաչագ։ Իմտի պու տէֆա էրմէ-նիսթան օրտուսու արթըգ թէք-միլ պօղուլմուշ օլուպ, պէշ ալթը պին զայրէթ վէ ճէսարէթտէն տիւշմիւշ նէֆէրաթ գալմըշ ըար, վէ թօբ տեեէճէք թօբ իսէ հիչ։

«Նասըլ քի էրպասընա մալիումտիւր, ճէնկտէ գօվալյան ասքէրտէ գօվալանան ասքէրտէն տայիմա աղ թէլէֆ վագի օլուր օլտուղունտան Ռուսլարընը թէլէ-ֆի տէ էօլիւ պիր գայմագամ իւչ զապիթ վէ եիւզ եիրմի ալ-թը նէֆէր իտի վէ եարալը պիր գայմագամ օթուզ սէքիզ զապիթ վէ ալթը եիւզ էլլի նէֆէր։»

Մուխթար բաշա, Էրզրումու թահթը մուհաֆազաեա ալընը։

Ցէվէ Պօյնու պօղկունունու վէ Էրզրումտա հասըլ օլան խալէճանը բայէլյան կէօրէնլէր ալէլ ումումի շահատէթ իտէրլէր քի, էյէր օ կէճէ պիր ալայ սիվարի Ռուս ասքերի Էրզրում դարուսունա կէ-լէյիտիլէր, Էրզրումու բէք գօ-լայ ալապիլիրլէր իտի։ Լաքին Հէյման իլէ Ցէր Ղուկասօֆ ասքերի օն պէշ կիւնտէն պէրու պիր կիւն տուր վէ բահաթ եիւզիւ կէօրմէյիպ, արթըգ գըմընը-մայա մէճալլերի գալմամըշ իտի վէ կէճէ տախի բէք գարանլըգ օլ-տուղունտան, զալէպէլէրինին վէ օնտան հասըլ օլան բէրիշանիեէ-թին ճէսամէթինէ վագըֆ օլամա-մըշլար ըար, օնուն իչիւն պէօյլէ պիր շէյ խաթրըլարընա պիլէ կէ-լէմէտի վէ Էրզրում գուրթուլ-տու։

Մուխթար բաշա Էրզրումա կի-ըէր կիրմէզ, Սթամպօլա պիր թէ-լէկրաֆ չէքիպ, պօղկունլուղունն սէպէպլինի, վէ Էրզրումու ճանսի-բարանէ մուհաֆաղա իտէճէյինի պէեան իթտի, վէ թէլէկրաֆընընն սօն ֆըգրասը շու վէճհ իլէ իտի։

«Նէֆէրաթընն կիրիֆթար օլ-տուղու խէվֆ իւ տէհչէթէ, պիր աղ տա պաղը զապըթանընմը-զընն նամուսու ասքերիեէ եագըշ-մաեաճագ հարէքէթլէրի սէպէպ օլմուշ տուր, իմտի նիզամաթը ասքերիեէեէ թէվֆիգէն պուն-լարընն տիվանը հարպա չէքիլիպ, ճէզալէրինին թէրթիպինէ գարար վէրիլտի։

«Էրզրումէ բիւճաթ կիտիյի-միզտէ էօթէյէ պէրուտէ պիր դաչ թօբ պրադմաեա մէճպուր օլտուգ, պու պապտէ միւթթէ-հիմ օլանլար հագգընտա տախի այնի մուամէլէ իճրա օլունաճագ ըար։

(Ցէվամ)

թաֆսիլաթ վէ մալիւմաթ կէօրիւլմիւշ տիւր։ Գօմիսիսնու մէզքիւրտէ պուլունան Գարատաղ մուրախխասլարը, բրէնս Նիգօլանը սըր քեաթիպի Մ. Սիմա Բօբովիչ, վէ Գարատաղ խարիճիէ միւտիրի Ս. Սէն Բատովիչ նամ զաթլար օլուպ, պունլար յուն-վարըն ալաֆրանկա 29ունճու կիւնիւ վիրպազարա միւթէվէճճիհէն Զէթինէտէն հարէքէթ իթմիշլէր, վէ բէամիլ բաշա իլէ գօմիսիօնուն տիկէր Օսմանլը աղալարընը օրատա պուլմուշլար տըր։ Ֆերտասը կիւնիւ գօմիսիօնուն պիրինճի իճթիմաի, Շգօտրա կէօլիւնիւն չըմալ թարաֆը ուճունտա վագը վիրպազար նամ չէհիրտէ վուգու պուլմուշ, վէ իքի թարաֆտան իսթիլա իտիլէն աբագիլէրին իեառէսի նէ չարթլար իլէ վագը օլաճաղը մատտէսի թահթը միւղաքէրէեէ ալընմըշ տըր։ Վէ պիր գաչ կիւնտէն պէրու կէրէք թէլէկրաֆլարտան, վէ կէրէք մահէլլի ղազէթալարտա կէօրիւլէն հավատիսլէրտէն տախի թաստիգ օլունտուղու իւզրէ, մուխապէրաթ վէ միւզաքէրաթը մէզքիւրէտէ տախի ասլա միւշքիւլաթ ղուհուր իթմէմիշ, վէ յունվարըն օթուզունճու կիւնիւ, մուհասէրէ թօբլարը վէ տիկէր էտէվաթը հարպիյէ, Սբուղիտէն վէ Բօտկօրիչատան Շգօտրաեա նագլ օլունմուշ տուր։

—Բուսիա վէլիյի ահտը, սօն մուհարեպէտէ Բուսիա խասսա ասաքիրինին հիքեաեէյի ասքերիեէսինի եազմադ իւզրէ, պիր գօմիթէ թէշքիլ իլէմիշ տիր։

—Պէրլինտէն Լօնտրանըն կլօղ ղազէթասընա թէլէկրաֆլա խապէր վէրիլմէյինէ նէզարէն, Բուսիայի Ցարդի թանզիմաթ գօմիսիօնունտա շիմտիեէ գատար գաստէն մուխապէրաթ վէ միւզաքէրաթա մանի օլմուշ օլան Բուսիա մուրախխասը բրէնս Զէրեթելէֆ, պունտան պէօյլէ Բուսիա տէվլէթի թալիմաթընա թէմամէն մուվաֆֆագաթ իթմէսի, վէ բօլիթիգաճա նիւմայիշլէրտէն իճթինապ իլէմէսի իչին, Զար թարաֆընտան էմր ալաղ իլէմիշ տիր։

—Պէլկրատտան եազըլըղընա կէօրէ, Ֆժէնէրալ Զէրնաեէֆին շէհրի մէզքիւրէ վիրուտի, պիր Բուս գումբանեասը թարաֆընտան, Սըրպըն եաբըլաճադ օլան շըմէնտրֆէրլէրինի իլթիզամ իչին օլուպ, միւմայիլէյհ թախսիս օլունան միւքէմմէլ պիր սէրաեա էնմիշ, վէ անտէն նիչէ կիւնպ, բրէնսէ պիր վիզիթա վէրմիշ տիր։

—Բուսիա հիւքիւմէթի, Բուսիանըն ահվալը սըհհիեէսինի լաեըգըյլա թաստիգ իթմէք իւզրէ, թարաֆլարընտան աթըպպա կէօնտէրիլմէսինի վիէննա, Պէրլին վէ Լօնտրա գապինէթլէրինէ ըսմէն իֆատէ իթմիշ տիր։

—Ցունվար 27 թարիխիյլէ Պէրլինտէն Կոլէն ոզ Գազէթէ նամ ղազէթաեա պէր վէճհի աթի եաղըլմըշ տըր. «Շու սօն կիւնլէրտէ Բօսթոնտաեա պուլունան բրէնս տը Պոթէնպէրկ, Գուլղարիսթան բըրէնսլիյինի գապուլ իթմէեէճյինի բէք չօղ զէվաթա սէօյլէմիշ տիր։ Բրէնս տը Բէօսիւն նամզէտլիյինէ տայիր ղազէթալարտա կէօրիւլէն հավատիսի մուռատտագ օլարադ, հէնուզ տօղրու մալիւմաթ ալան տայիրէլէրտէն հիչ պիր խապէր ալընմամըշ տըր։»

—Բէզալիք մէզքիւր ղազէթաեա յունվար 27 թարիխիյլէ շուաթիտէքի թէլէկրաֆը չէքիլմիշ տիր. —«Մէօյլէնտիյինէ կէօրէ, Բուսիայի Ցարդի գօմիսիօնու աղասը Մ. տը Դալոյ, գօնթ Զիշինին եէրինէ ցէրասատէթ Ավսթրիա սէֆարէթինէ թայինին օլունաճագ տըր։ Բէ-ռնէ Ն-բէ նամ ղազէթա պու թէպէտտիւլ Բուսիա տէվլէթինին լէհինտէ օլան բօլիթիգաեա պիր մուվաֆֆագըյեէթ տիմէք օլտուղունու պէեան իտիեօր։»

Շու թէպէտտիւլիւ սիւֆէրա խուսուսունտա պուրատա հիչ պիր խապէր ալընմըշ օլմաեըպ վէ պաչէատէ սուրէթի կէօրիւնէն թարիխտէն պու կիւնէ գատար պու խուսուսա տայիր ղազէթալարտա պաչդա պիր հավատիս կէօրիւլմիւշ օլմատըղընտան, պիզ պու հավատիսէ ղայրը սահիհ նազարըյլա պագարըզ։

—Զըգան ճումաա իրթէսի կիւնիւ սապահլայըն քէօբրիւնիւն Սթամպօլ ճիհէթինտէ թիւճճարտէն պիրինին 330 լիրասը պըրգաթ օլունտուղունտան, Զապթիյէ նէզարէթինտէն Պէյօղլու միւթասարրֆիլըղընա վէրիլէն էմրի չէտիտ իւզէրինէ, տիւն կիճէ սարիգին պիրի Եունանը Սթամբրի իլէ իւչ նէֆէր բէֆիդի օլտուղու թահգըգ օլունուպ, Սթամբրի տերտէսթ վէ օտասը արանըլըգտա, լիրալարտան Սթամբրինին հիսսէսինէ իսապէթ իտէն գըրգ գատարը պուլունմուշ տուր։

—Տիւն կիճէ պիր գաչ տէնիզ սարիգի տախի նէօպէթ սանտալը թարաֆընտան թութուլմուշ տըր։

ԲՈՒՍԻԱ ԻԼԷ ՄՈՒՀԱՏԷՑԻ ՍՈՒԼԻՀԻՑԷՑԻ ԳԱԹԻՑԷ

Մալիւմ օլտուղու վէճհ իւզրէ, պիր վագըթտան պէրու տէվլէթի Ալիեէ իլէ Բուսիա տէվլէթի պէյնինտէ պիր մուահէտէյի գաթիեէյի սուլհիեէ ադա վէ թանզիմի իչին, խարիճիեէ նազըրը վէ շուրայի տէվլէթ ըէյիսի բաշալար իլէ Բուսիա սէֆիրի վէ սէֆարէթ միւսթէշարը Մ. Օնու պէյնինտէ միւզաքէրէ վէ մուխապէրէ օլունմագտա իսի։ Վէ նիհաեէթ մէզքիւր մուահէտէ միւշարիլէյհիմ պէյնէրինտէ գարարլաշարրրլարագ, գապուլի իչին տախի վիւքելաեա թէպլուղ, վէ կէչէն ճումաա իրթէսի կէճէսի սատրազամ հաղրէթլէրինին սահիլխանէլէրինտէ միւնագրտ օլան մէճլիսի վիւքելատա մէզքիւր մուահէտ թէտգըգ գըլընմըշ տըր։ Ֆերտասը կիւն սապահլաերը սատրազամ իլէ խարիճիեէ նազըրը մապէյնի հիւմաեունա ազիմէթ խյէյէրէք, խաքիբայի Շահանէեէ արզը քէյֆիյէթ խյէմիշլէր, վէ սաաթ ալթըտա Պապը Ալիեէ ավաէթլէրինտէ, ինիգատ իտէն վիւքելա մէճլիսինտէ պու մուհիմմ մատտէ պէ թէքրար մէվզուի թէզէքքիւրէ գօնուլմուշ, վէ պու արալըգ Բուսիա սէֆիրի Պապը Ալիեէ իլէ, միւշարիլէյհիմա իլէ կէօրիւշէրէք, մէսէլէնին գարարլաշարրրլմագ իւզրէ օլտուղունու ֆէհմ իլէ, միւզաքէրաթընա սօնունա գատար խարիճիեէ նէզարէթի օտասընտա տուրմուշ տուր։

Մէճլիս թարաֆընտան մուվաֆֆագաթ գարարը վէրիլմէսի իւզէրինէ, մապէյի հիւմաեունա մախսուս եավէր իլէ արզ թէզքէրէսի կէօնտէրիլէրէք, պու սըրատա խարիճիեէ նազըրը իլէ շուրայի տէվլէթ ըէյիսի, սէֆիրի միւշարիլէյհ եանընա կէթմիշ, լէր, վէ իրատէյի սէնիյյէնին զուհուրինէ գատար պէքլէմիշլէրտիր։ Պատէհու մուահէտէյէ վաղը իմզա օլունմասը խուսունտա շէրէֆսատը օլան իրատէյի սէնիյյէ եավէրի մախսուս իլէ Պապը Ալիեէ կէթիրիլէրէք, միւշարիլէյհիմ հաղարաթը ահտնամէլէրին իքի նիւսխէսի ալթընա իմզալարընը վաղ իթմիշ, վէ սաաթ իւչ բատտէլէրինտէ տապըլմըշլար տըր։

Ռիվաեէթէ կէօրէ, պու մուահէտ, զաթը հաղրէթի Բատիշահի իլէ Բուսիա իմբէրաթօրու թարաֆլարընտան օն պէշ կիւն զարֆընտա թաստիգ վէ միւպատէլէ օլունաճագ, վէ մուճիպլինճէ, մուահէտէնին թարիխի կիւնիւնտէն օթուզ պէշ կիւնէ գատար տօղրուտան տօղրու տէվլէթի Ալիեէնին իտարէսի թահթընտա պուլունան Բուսիա ասքէրի չէքիլէճէք տիր։ Հաթթա վէքիլը սէօզիւնէ պագըրըսա, Բուսիա ասքէրի, տիւնքի կիւնտէն իթիպարէն էտիրնէ վէ ճիվարընը թախլիեէեէ պաշլամըշլար տըր։

(Վէքիլ, իշպու թախլիեէ հավատիսինի վէրտիքտէն սոնրա, ալթընտա տախի, Բուսիա ժէնէրալ վէ գօմանտանլարընն Բումէլիտէ էհալիյի մահէլլիեէ ալէնի սուրէթտէ սիլահ տապրթտըգլարընը վէ թալիմաթը ասքէրիեէ իճրա իթտիրտիքլէրինի, վէ Ֆիլիպէտէ պուլունան միւխթէլիֆ գօմիսիօն գօմիսէրլէրինին պունա սէս չըգարմատըգլարընտան պահսիլէ, օլպապտէ թէճճիւպ իթմէքտէ, վէ Սոֆոլ ղազէթասը տախի ճումաա իրթէսի կիւնքի նիւսխէսինտէ, Բուսլարընն հալէա Բավլօ քէօյ իլէ Դըրգ Ֆիլիսէ աբասընտաքի իսթիհքամաթ ամէլիաթլարընա տէվամ իթտիքլէրինի պէեան իյլէմէքտէ տիր։ Մէզքիւր ղազէթալարընն պու տէտիքլէրի էյէր սահիհ իսէ, հագըգաթէն պիզճէ տախի թէճճիւպ օլունաճագ, վէ մանէա դապուլ իթմէեէճէք պիր հալ տըր. պու պապտէքի միւթալաամըզ, պու կիւն Հալը Հաղրը պէնտիմիզտէ մուհարբէր տիր։)

Ագտ օլունան մուահէտէնամէ, թարաֆէյն հիւքմառարարը թարաֆընտան ըէսմէն թաստիգ վէ մուպատէլէ օլունտուգտան սոնրա, ըէսմէն իլան օլունաճագ տըր։

Ցէրսատէթ Բուսիա սէֆիրի բրէնս Լոպանօֆ, ագտ օլունան մուահէտէնին պիր սիւրէթինի, տիւն սէֆարէթին պէօյիւք մէմուրլարընտան պիրինէ թէվտիէն, Օտէսսա թարիգի իլէ Բէթրէսպուրկա կէօնտէրմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

. . . խմբագիր,

Յ՝Աղէքսանդրիա բնակեալ կանարայի մեծ. Անտոն էֆէնտի Արթինօֆ, որ ուրիշ առթիւ իւր առատ նուէրն չէր զլացած Հիւանդանոցի խղճալուոց համար, այս անգամ ևս Մանուկեան մեծ. Սենեքերիմ էֆէնտիի ձեռամբ հաճեցաւ 480 քաշ բրինձ նուիրել ազգասիրաբար։

Սոյն առաքինական շնորհն կը պարտաւորէ զՀոգաբարձութիւնս խորին շնորհակալի քայանել թէ մեծ. նուիրատուին՝ որ փութաց օգնել նոյն յարկի պատսպարելոց և թէ՛ մեծ. Սենեքերիմ էֆէնտիին, որ այս մասին իւր միջնորդութիւնն՝ի գործ դնել չզլացաւ։

Մնամք յարգանօք

ի Դիմաց Հոգաբ. Հիւանդ.

Ատենադպիր Ատենապետ

Տէր. Կէ-դ-ՂԷրդ Մնտ. Յակոբեան

1879 յունվար 19

Գրաս. Հիւ. Մեծ-Նոր խան

Ճումաա կիւնքի նիւսխէսիդտէ, Ս. Յակոբ խաթխանէսի վէ մէքթէպի իչիւն վերիլէճէյինի եազմըշ օլտուղումուզ պալօնուն իլանը ըէսմիսի, պու քէրրէ մէզքիւր պալ. գամիթէսի թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլտուղունտան, պէր վէճհի աթի պէեան իտէրիզ։

Մ Ե Ծ

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ԴԻՄԱԿԱՒՈՐ ԵՒ ԱՆԴԻՄԱԿ

Ի Նպաստ Սրբոյն Յակոբայ անկելանոցի եւ Ճրիտավարժ դպրոցի Կաթողիկէ Հայոց

Հինգշ. երեկոյ 1/13 դեկտ. 1879

ՅԷԼՏՕՐԱՏՕ Ի ԲԵՐԱ

Մուտք դէպ Օտ. ասէն

—

Անդամք Ցանձնուժողովոյ

Ատենապետ. —Փորթուգալեան Միքայէլ էֆէնտի

Գանձապետ. —Ֆօլց Անթուան էֆ.

Ատենադպիր. —Օրմանեան Տօքթ. Վիչէն էֆէնտի

Ապտուլահեան Զէնոբ էֆէնտի

Բէքմէչեան Կոմիտաս »

Գարագաշեան Կարապետ »

Թավուզճեան Յարութիւն »

Զամիչեան Յովսէփ »

Սամանճեան Ա. Գէորգ »

Տիւզեան Սարգիս Գէյ։

ԻԼԱՆԱԹ

Ցէրսատէթ Թրամվայ շէրէֆինին էլանը

Մէճլիսի իտարէնին գարարըյլա, աքսիօն սահիպլէրինին ատէթատէն օլան մէճլիսի ումումի, 1879 24/8 մարտտա վէ ալաֆրանկա էյլէտէն պիր սաաթ սօնրա, Շիրքէթին Ազապ Գարուսու ճամիսինտէ վագը 27 նիւմէրօլու մահէլլի իճթիմանտէ թօբլանաճագ տըր։

Ագալլի 1 ատէտ աքսիօնու օլան աքսիօն սահիպլէրի, պու իճթիմատէ հազը, պուլունմաեը արզու իթտիքլէրինտէ, հիչ տէմիլ իսէ իճթիմատէն ալթը կիւն էվվէլ սէնէտալէրինի Շիրքէթին սանտըղընա թէսլիմ իտէճէքլէրի կիւպի, մէմալիքի էճնէպիեէտէ պուլունան աքսիօն սահիպլէրի տախի գանունամէնին 37ինճի պէնտի ահքամընճա, Բարիստէ Լաֆաեէթ սոգաղընտա Մ. Ժ. Գամանսօնուն վէ գումբանիասընըն 31 նիւմէրօլու մաղազասընա թէսլիմ իթմէլի տիրլէր։

Մէճլիսի ումումինին թահթը թէզէքքիւրէ ալաճագ օլտուղու մէվատտ պէր վէճհի աթի տիր.

1° 1878 դեկտ. 31 տէ գարարլաշարրլան պիլանչօլարընը, մուհասէպէլէրին վէ տէֆթէրլէրին թաստիգի, վէ թէմէթթիւն թէվրիի։

2° Սերմաեէնին թէնէզզիւլիւնիւն, վէ աքսիօն մուպատաեաթը իւզէրինէ, վէ 1878 մարտ 11 թարիխլի մէճլիսի ումումինին գարարը մուճիպինճէ իճրա օլունան շիրքէթ մուհասէպէյի ումումիեէսինին թաստիգի։

3° Նիզամնամէնին 18 վէ 21ինճի պէնտլէրի ահքամընճա Մէճլիսի իտարէտէն խուրուճ խյէեէն իքի ազալարընը եէրինէ պաշգարարընն նասպը։ 3—1

Մէ-դէրէ Ո-ֆ-դ

Գ. ՎԻԹԷՐՊՕ

Սթամպօլ 8 փեատ. 1879

Էլրպապը մէզագա պախի իշթիհա պիր թաթլը տըր քի, պունու բէք չօգ զէվաթ արզու իտէր։ Պու թաթլը Մալաթեանընն ալէա վէ բէք նէֆիս էշեապիեէ գուրուսու, եանի եաբրագ գայսըը օլուպ, խօշաֆ եաբմադ իչիւն, բէք ալէա շէյ տիր։ Պունտան պաշգա թէրէ եաղըյլա գավրուլմուշ, վէ գայմագլա թաթլըը, վէ նէֆիս բէչէլի իմալ օլունուր։ Պունուն իշթիրասընա թալիպ օլանլարընը, Պաղչէ Գարուսունտա թաշ խանընտա 4 նիւմէրօլու օտասա միւրաճաաթ թիմէլէրի իդթիպա իտէր։ 20—11

Սահակ ԷՄԻԼԵԱՆ

ԱՆՏՈՆ ԴԱԳԱԵԱՆ

ՄԱԹՊԱԱՑԸ ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՓԵԱՐ
Պապը Ալի ճատտէսի նումէրօ 8.

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷԳԻՊՏԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 8 Շուպաթ

Ինկիլ. էսհամ Ինկ. Լիր.		96–5/16
Օսմ. էսհամը աչբլաք		12–1/4
» » գաբանաք		12–1/2
Իսթիդրաղ	65	16–3/8
»	69	16–1/3
»	71	53–1/2
»	72	23–
»	73	14–1/8
Օսմանլը պանդաքը		9–1/4
Բուսիա իսթիդրաղը		83–1/4
Դամպիս Բարիզ 3 այ վատէ		–

Բարիզ, 8 Շուպաթ

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.		80–22 1/2
» » 5 գրօնսուզ		112–82 1/2
Օսմ. էսհամը աչբլաք		12–50
» » գաբանաք		12–47 1/2
Իսթիդրաղ	65 ֆր.	82–50
»	69	81–25
»	73	70–
Օսմանլը պանդաքը		485–
Բուսիայի շըմէնտրֆէրի		49–50
Իթալիա էսհամը		74–20
Դամպիս Լօնտրա 3 այ վատէ		25–23

Վիէննա, 8 Շուպաթ

Աճիս ֆիորին		100–
Բուսիայի շըմէնտրֆէրի		22–50

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ապչ. գաբ.		13–27
Պու սապահ 29 ք. սա. աչբլ.		14– 8
Իսթիդ. 63 (Մութօն)	6 % ֆ.	66–
» 65 »	6 % ֆ.	76–
» 69 (Բինար)	6	75–
» 72 (Պոնտիւ Թրէդօր)		23–
» 73	6 % ֆ.	65–
Բուսիայի շըմէնտրֆէր	3	49–
Ագճէ ֆայիզի	%	9–

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէսի ժէնէրալ	5–10
Յոսամպօլ պանդաքը	6–15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4–23
Թրամվայ	1–80

ԱՌԴԵՂԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշան		Ղ. Փր
Գէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		108–
Մէթալիք	»	123–
Պագըր	»	180–
Գայմէ	»	437–
Ինկիլիզ լիրասը		109–16
Ֆրանսէզ ալթունու		87–11
Ռոլ		89–14
Գրիսմից ալթունու		51–10